

Jerusalem Öljymäeltä kuvattuna. Etualalla juutalainen hautausmaa ja kauempana muurien ympäröimä Vanhakaupunki. Horisontissa kaupungin modernin keskustan siluettia. Kuva: Heli Vuohelainen

Turvallisuustilanne oli poikkeuksellisen epävaka

Vuosi 2025 oli Israelissa ja Palestiinalaisalueella poliittisen ja turvallisuustilanteen osalta poikkeuksellisen epävaka. Alueellista kehitystä määrittivät Gazassa jatkuneet sotilasoperaatiot, kesällä koettu 12 päivän sota Iranin kanssa sekä ajoittain kärjistyneet jännitteet libanonilaisen Hizbollahin ja Jemenin huthien kanssa. Nämä tekijät heijastuivat suoraan siviiliväestön arkeen ja paikallisten toimijoiden työhön.

Länsirannalla tilanne vaikeutui tammikuussa alkaneen Israelin sotilasoperaation myötä, mikä johti lukuisiin pidätyksiin ja väestön sisäisiin pakkosiirtoihin. Liikkumisrajoitukset, matkailun pysähtyminen ja väkivalta siirtokuntalaisten ja palestiinalaisten välillä vaikeutti perheiden toimeentuloa ja pääsyä peruspalveluiden piiriin. Palestiinalaishallinnon asema säilyi heikkona, mikä rajoitti sen kykyä kehittää yhteiskuntaa. Samanaikaisesti kiihtyvä siirtokuntien laajentaminen ja tarkastuspisteiden lisääntyminen pirstaloivat Länsirantaa entisestään. Erilaisia tarkastuspisteitä ja esteitä on nykyisin yli 900.

Lokakuussa 2025 solmittu Gazan tulitauko päätti kaksi vuotta kestäneet laajemmat sotatoimet, mutta tilanne on pysynyt epävakaana ja väkivaltaisuuDET jatkuneet. Gazassa ihmiset elävät yhä raunioiden keskellä vailla kunnollista sairaanhoitoa ja arjen perustarvikkeita.

Israelin sisäpoliittista tilannetta leimasivat säännölliset mielenosoitukset ultraortodoksiväestön asevelvollisuuteen ja panttivankien asemaan liittyen. Hallituskoalitio edisti lainsäädäntöaloitteita, jotka rajaavat kansalaisyhteiskunnan ja kansainvälisten toimijoiden toimintaedellytyksiä esimerkiksi uusien rekisteröintivaatimusten ja verotuksen kautta. Erityisen merkittävä vaikutus oli UNRWA:n eli YK:n erityisjärjestön toiminnan kieltämisellä, mikä heikensi avustustoimituksia Gazassa ja koulumahdollisuuksia Itä-Jerusalemmissä ja Länsirannalla.

Tässä toimintaympäristössä Lähetysseuran työn merkitys on korostunut, vaikka olosuhteet ovat tehneet työn toteuttamisesta ajoittain katkonaista ja haastavaa. Kysyntä diakoniatyölle, psykososiaaliselle tuelle ja traumatietoisille lähestymistavoille sekä koulutuksen ja rauhan edellytysten tukemiselle on kasvanut tilanteen pitkittyessä. Lähetysseuran työn edellytykset ovat säilyneet olosuhteista huolimatta hyvinä. Tilannekuva osoittaa avun tarpeen olevan suuri, mutta vahvistaa samalla pitkäjänteisen läsnäolon tärkeyden.

Felm-keskus toimii turvallisena tilana vuoropuhelulle

Vuonna 2025 Felm-keskus vahvisti rooliaan rauhan ja yhteisöllisyyden rakentajana Jerusalemissa. Pyhän maan luterilaiselle kirkolle tarjottiin konkreettisia suosituksia johtajuuden ja hallinnon kehittämiseksi. Samalla vahvistettiin Lähetysseuran roolia kirkon hengellisenä ja ammatillisena tukena.

Kesäleiri kokosi Felm-keskukselle noin 50 heprean- ja arabiankielistä lasta ja nuorta. Leiri tarjosi turvallisen tilan luottamukselle, luovuudelle ja dialogille sodan aiheuttamasta epävarmuudesta huolimatta. Leirin järjesti Seeds of Peace Jerusalem -järjestö (järjestön entinen nimi on Kids4Peace).

Syyskuussa järjestetty Feminist Action Creates Change -seminaari kokosi 13 naisjärjestöä ja 100 naista, joista 80 osallistui tapahtumaan paikan päällä. Sodan keskellä toteutettu tapahtuma antoi osallistujille voimaantumisen ja yhteisöllisyyden kokemuksia sekä vahvisti Felm-keskusta turvallisena tilana, jossa eri taustoista tulevat ihmiset voivat kohdata. Joulukuun ekoteologinen kokous toi yhteen sata juutalaista, kristittyä ja muslomia keskustelemaan ekoteologiasta ja hengellisten näkökulmien integroimisesta käytännön toimintaan. Työpajat synnyttivät uusia yhteistyömuotoja ja vahvistivat paikallisten toimijoiden valmiuksia toimia rauhan ja ympäristövastuun edistämiseksi.

Felm-keskuksen johtaja teki vuoden aikana laajaa ekumeenista ja diplomaattista yhteistyötä kirkkojen, suurlähetystöjen ja valtionjohtajien kanssa. Keskus toimi koko vuoden ajan arvostettuna, turvallisena ja neutraalina kohtaamispaikkana, joka vahvisti paikallisten toimijoiden kykyä rakentaa rauhaa ja toivoa vaikeina aikoina.

Kesällä 2025 Seeds of Peace Jerusalem järjesti Felm-keskuksessa kesäleirin, joka oli vaarassa jäädä kokonaan pitämättä. Yhdysvaltain USAID-viraston äkillinen alasajo aiheutti sen, että Seeds of Peace Jerusalemin toiminnalta katosi silmänräpäyksessä leijonanosa rahoituksesta. Felm-keskuksen tuella kesäleiri mahdollistui. Kuva: Seeds of Peace Jerusalem

Tuloksia 2025

536 rauhanrakentajaa osallistui uskontojen väliseen vuoropuheluun: yksittäisiä toimijoita, yhdistysten ja ekumeenisen yhteistyön edustajia

382 heistä oli naisia

5 730 median käyttäjää, yliopistoseminaareihin ja koulutuksiin osallistujaa kuuli rauhantyöstä